

Statenstuk 858

Voorjaarsnota 2001 en 3e wijziging begroting 2001

Advies: ter behandeling in de Statencommissies Milieu, Water en Groen en Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit op 11 juni 2001 en Cultuur en Welzijn en Bestuur, Financiën en Economie op 13 juni 2001

B-stuk

Behandeld door de heren J. Bosker, telefoonnummer (0592) 365660 en T. Lesschen, telefoonnummer (0592) 365569
Portefeuillehouder: de heer H. Weggemans

Inleiding

In het kader van de begroting- en rekeningcyclus van de provincie bieden wij u hierbij de Voorjaarsnota 2001 en de 3e wijziging van de begroting 2001 ter vaststelling aan.

Advies

1. De Voorjaarsnota 2001, inclusief de daarin genoemde voorstellen, vaststellen.
2. De 3e wijziging van de begroting 2001 vaststellen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Het integraal afwegen van voorgenomen beleid.

Argumenten

De Voorjaarsnota maakt deel uit van de begroting- en rekeningcyclus van de provincie Drenthe.

Uitvoering**Tijdsplanning**

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 23 mei 2001

Kenmerk: 21/6.1/2001004283

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

H. Rappa-Velt, griffier

tk/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 23 mei 2001, kenmerk 21/6.1/2001004283;

BESLUITEN:

- I. de Voorjaarsnota 2001 vast te stellen;
- II. de begroting van de provincie Drenthe voor het begrotingsjaar 2001 te wijzigen als volgt (3e wijziging). *(niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen)*

Assen, 4 juli 2001

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

tk/coll.

Voorjaarsnota 2001

PROVINCIE DRENTHE

VOORJAARNOTA 2001

INHOUD

	SAMENVATTING	5
	INLEIDING	7
1.	RESULTATEN JAARREKENING 2000	9
1.1.	Algemeen	9
1.2.	Globale analyse van het resultaat 2000	9
2.	FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	15
2.1	Algemeen	15
2.2	Provinciefonds	15
2.3	Opcenten MRB	17
2.4.	Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen	19
2.5.	Personele lasten	20
2.6.	Overzicht financiële ontwikkelingen	24
2.7.	Uitgangspunten voor de begroting	25
3.	FINANCIËLE EFFECTEN	27
3.1	Begrotingswijzigingen 2001/preprioriteiten 2002	27
3.2	Totaaloverzicht	27
4.	VOORSTELLEN	29
4.1	Algemeen	29
4.2	Fonds flexibel beleid	39

Bijlage:

Invulschema's aanmelding project inzake fonds flexibel beleid

- Natuurleiding Bargerveen - Gietwaterplas Klazienaveen

- Verbetering van de kwaliteit van de toeristische marktsector in Noord Nederland)

- Drents informatie- en steunpunt biologische landbouw De Wenning

- "DrentsGoed streekprodukten")

- "DrentsGoed/roerisme" concepting en ketenvorming Drents landieven/Drents Goed")

zijn niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen

SAMENVATTING

De Voorjaarsnota 2001 bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Resultaten jaarrekening 2000
2. Financiële ontwikkelingen
3. Financiële effecten
4. Voorstellen

1. Resultaten jaarrekening 2000

Vooruitlopend op het vaststellen van en de accountantscontrole op de jaarrekening 2000, wordt in de Voorjaarsnota reeds het voorlopig resultaat over het boekjaar 2000 gepresenteerd. Wij streven ernaar om vanaf 2002 ook de definitieve jaarstukken voor de zomervakantie aan u aan te bieden. Dit jaar is daar nog niet voor gekozen.

Het voorlopige rekeningsaldo over 2000 bedraagt *f* 13.075.000,--/€ 5.933.000,--. Wij stellen voor om een bedrag van *f* 5.962.000,--/€ 2.705.438,-- toe te voegen aan de saldireserve ter dekking van de overheveling van niet-bestede kredieten uit 2000. Deze budgetoverhevelingen zijn voor een bedrag van *f* 3.162.000,--/€ 1.434.853,-- reeds verwerkt in de tweede begrotingswijziging 2001. Een bedrag van *f* 2.800.000,--/€ 1.270.584,-- voor het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum (NHI) zal worden verwerkt in de 4e begrotingswijziging 2001.

Het nog te bestemmen voorlopige rekeningsaldo over het jaar 2000 bedraagt *f* 7.113.000,--/€ 3.228.000,--. In deze Voorjaarsnota wordt een globale analyse van dit resultaat gepresenteerd. Tevens is een voorstel voor bestemming van het voorlopige resultaat opgenomen.

In onderstaande tabel is het rekeningresultaat (na budgetoverheveling) in een meerjarenperspectief geplaatst.

(x <i>f</i> 1.000)	1998	1999	2000
Rekeningsaldo (na budgetoverheveling)	7.421	4.651	7.113
(x € 1.000)	1998	1999	2000
Rekeningsaldo (na budgetoverheveling)	3.368	2.111	3.228

De belangrijkste verklaringen voor het rekeningresultaat 2000 zijn:

- hogere algemene uitkering Provinciefonds
- hogere inkomst wegens motorrijtuigenbelasting (MRB)
- hoger dividend Essent
- achterblijvende afschrijvingen
- vrijval van stelposten voor apparaatskosten en vervallen van op de balans opgenomen verplichtingen

2. Financiële ontwikkelingen

Meevallende inkomsten voor wat betreft de algemene uitkering en de opbrengst opcenten MRB bepalen in hoge mate de op zich gunstige ruimte die zich in deze Voorjaarsnota aftekent.

Hoewel de personele lasten en de indexering budgetinstellingen, mede door de hogere inflatie, tegenvallen, blijft het beeld positief.

Onderstaand hiervan een overzicht in guldens respectievelijk euro's.

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x f 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000	1.617	83	177	1.479
1e wijziging begroting 2001	-1.118	-422	-273	-1.600
2e wijziging begroting 2001	-252	16	22	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		735	768	804
Algemene uitkering	6.468	5.617	4.721	3.856
Opcenten MRB	898	1.584	2.125	2.703
Personele lasten	-707	-1.719	-1.473	-766
Indexering budgetinstellingen	-509	-797	-820	-843
Totaal	6.397	5.097	5.248	5.633

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000	734	38	80	671
1e wijziging begroting 2001	-507	-191	-124	-726
2e wijziging begroting 2001	-114	7	10	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		334	349	365
Algemene uitkering	2.935	2.549	2.142	1.750
Opcenten MRB	407	719	964	1.227
Personele lasten	-321	-780	-668	-348
Indexering budgetinstellingen	-231	-362	-372	-382
Totaal	2.903	2.313	2.381	2.556

Verder worden de (meeste) uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2002 aan u voorgesteld.

3. Financiële effecten

De financiële effecten betreffen twee voorstellen waartoe u reeds besloten hebt: de reorganisatie van de ambtelijke adviesstructuur Interprovinciaal Overleg (IPO) en de formatieve versterking van het IPO-secretariaat en de noodhulp voor de Molukken via de NV Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD).

4. Voorstellen

De voorstellen hebben naar ons oordeel een urgent karakter en leggen naar verwachting een meer dan volledig beslag op de ruimte. De voorgestelde structurele dotatie in het Fonds verkeer en vervoer is hiervan de hoofdoorzaak. Tevens zijn voorstellen opgenomen voor de eerste tranche flexibel beleid 2001.

INLEIDING

Deze vierde Voorjaarsnota, die is opgesteld in het kader van de planning- en controlcyclus, verschijnt aan de vooravond van het verdwijnen van de gulden en de komst van de euro. Behalve voor het onderdeel Resultaten jaarrekening 2000, zijn de bedragen in deze nota zowel in guldens als in euro's weergegeven.

Wij kunnen in deze Voorjaarsnota constateren dat de verwachte ruimte door met name meevallende inkomsten van de uitkering uit het Provinciefonds en de opbrengst opcenten MRB groot is. De voorstellen die wij in deze Voorjaarsnota doen, leggen een meer dan volledig beslag op de meerjarige ruimte, hoewel wij ons hebben beperkt tot naar ons oordeel urgente voorstellen.

Dit geeft tevens aan dat er noodzaak is structureel ruimte te scheppen. Hierop zullen wij in de Najaarsnota nader ingaan.

Een voorstel voor de eerste tranche flexibel beleid 2001 vormt tevens een onderdeel van deze nota.

1. RESULTATEN JAARREKENING 2000

1.1. Algemeen

Het voorlopige rekeningsaldo over het boekjaar 2000 bedraagt *f* 13.075.000,-- (1999: *f* 5.030.000,--). Inmiddels is hiervan *f* 3.162.000,-- verwerkt in de 2e begrotingswijziging 2001 wegens budgetoverheveling naar 2001 van toegekende budgetten voor specifieke activiteiten in 2000, waarop noodgedwongen geen of aanzienlijk lagere uitgaven zijn gedaan. Een bedrag van *f* 2.800.000,-- bestemd voor het NHI (flexibel beleid 2000) zal worden verwerkt in de 4e begrotingswijziging 2001.

Het nog te bestemmen voorlopige rekeningsaldo 2000 bedraagt aldus *f* 7.113.000,--. In de begroting (na wijziging) was rekening gehouden met een positief rekeningsaldo (post Onvoorzien) van *f* 66.000,--.

Het voorlopige resultaat kan als volgt op hoofdlijnen worden weergegeven.

(x <i>f</i> 1.000)	Begroot	Realisatie	Verschil
Apparaatskosten (kosten organisatie)	78.437	75.003	3.434
Overige baten en lasten beleidsdoelstellingen	-78.437	-88.078	9.641
Totaal	0	13.075	13.075

Het voordelig resultaat is een incidenteel voordeel. Wij stellen u voor om dit voordeel, vooruitlopende op het definitieve rekeningresultaat, als volgt te bestemmen.

Voorstel 1. Bestemming voorlopige rekeningoverschot 2000

Een bedrag van *f* 5.962.000,-- toe te voegen aan de saldireserve ter dekking van de overheveling van niet-bestede kredieten uit 2000.

Een bedrag van *f* 7.113.000,-- in afwachting van het definitieve rekeningsaldo over 2000 aan te wenden voor vervroegde afschrijving van immateriële vaste activa, waardoor structurele ruimte in de begroting wordt geschapen.

1.2. Globale analyse van het resultaat 2000

Voor het ontstaan van het rekeningsaldo 2000 is een aantal duidelijke oorzaken aan te wijzen. Een gedetailleerde analyse van de verschillen op de beleidsdoelstellingen en de kosten van de organisatie, zal worden opgenomen in de jaarrekening.

In onderstaande tabel zijn de globale oorzaken voor het rekeningresultaat samengevat.

V= voordelig

N= nadelig

Afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting 2000	(x f 1.000,--)	
Overgehevelde budgetten van 2000 naar 2001	5.962	V
Personeelslasten en arbeidsvoorwaarden	319	V
Stelposten en niet-toegerekende apparaatskosten	1.761	V
Organisatiekosten (interne producten)	-775	N
Activering van apparaatskosten (investeringen)	-154	N
Hogere dekking apparaatskosten uit fondsen	494	V
Afschrijvingen	849	V
Dekking kapitaallasten Fonds infrastructuur	-896	N
Uitkering Provinciefonds	1.705	V
MRB	860	V
Rente uitgezette liquide middelen en leningen alsmede dividenden	1.380	V
Overige per saldo baten en lasten beleidsdoelstellingen	- 26	N
Nagekomen baten en lasten	1.596	V
Totaal	13.075	V

Overgehevelde budgetten van 2000 naar 2001 (f 5.962.000,-- V).

Projectmatige activiteiten trekken zich niets aan van de boekhoudkundige financiële boekjaren. Het komt dan ook regelmatig voor dat projecten niet gestart of niet afgerond worden in het jaar waarvoor de budgetten beschikbaar zijn gesteld. Deze specifiek bestemde middelen waarvoor nog geen (volledige) contractuele overeenkomst met een derde is aangegaan, worden niet gereserveerd of als schuld geplaatst op de provinciale balans. Wel is het mogelijk om provinciale staten te verzoeken in een volgend jaar dezelfde budgetten wederom geheel of gedeeltelijk ter beschikking te stellen, onder verwijzing naar de budgetonderschrijding (rekeningresultaat) in het afgesloten boekjaar. De totale budgetoverheveling bedraagt voor 2000 f 5.962.000,--. Deze is voor een bedrag van f 3.162.000,-- reeds verwerkt in de 2e begrotingswijziging 2001. Een bedrag van f 2.800.000,-- voor het NHI zal worden verwerkt in de 4e begrotingswijziging 2001.

Dit jaar is de omvang van de budgetoverheveling buitensporig hoog. Dit komt mede doordat in november en december 2000, in de 7e respectievelijk 8e begrotingswijziging 2000, nog voor een totaal van f 2.875.926,-- aan budgetten voor projectmatige activiteiten ter beschikking zijn gesteld die in 2000 niet meer zijn uitgegeven. Daarnaast is zoals gewoonlijk voorafgaande aan de jaarafsluiting een inventarisatie gemaakt van de lopende projecten waarop nog geen uitgaven waren gedaan. Hieruit resulteerde een budgetoverhevelingsvoorstel van f 3.086.000,--.

In historisch perspectief bedroegen de budgetoverhevelingen:

(x f 1.000,--)	1998	1999	2000
Budgetoverheveling	295	379	5.962

Personele lasten en arbeidsvoorwaarden (f 319.000,-- V)

Salarissen vormen de belangrijkste kostencomponent uit de provinciale begroting. De begroting van personele lasten, totaal f 57,7 miljoen, is berekend op basis van specifieke salariskosten en structurele vergoedingen per persoon. Voor het opvangen van variabele vergoedingen, voortvloeiende uit arbeidsvoorwaarden, is een opslag van 2% gecalculeerd.

Door deze gedetailleerde begrotingssystematiek zijn de verschillen zo klein als mogelijk gemaakt.

Het grootste verschil tussen de begroting en de realisatie wordt veroorzaakt door fluctuerende vacatureruimte. In de begroting worden de volledige formatie en bezetting geraamd. De vrijval van middelen wegens vacatures komt, naast het specifieke budget voor tijdelijk personeel, beschikbaar voor het inhuren van tijdelijk personeel. Dit geldt evenzo voor de inkomsten gegenereerd uit detachering of loonbijdragen uit bestemmingsreserves of subsidies.

De beschikbare middelen worden toegewezen voor het oplossen van tijdelijke capacitaire knelpunten in de organisatie als geheel. Het totale voordeel op personele lasten bedraagt f 319.000,--. Mede door een adequate regulering en oplossing van personele knelpunten is een slechts een marginaal verschil op het totaal van deze posten te constateren.

Stelposten en niet-toegerekende apparaatskosten (f 1.761.000,-- V)

Ten tijde van het opstellen van de begroting bestond er geen zekerheid over een aantal kostencomponenten binnen de kosten van de organisatie (waaronder personele lasten). Voorzichtigheidshalve zijn daarom een aantal stelposten en een post apparaatskosten, in de loop van het jaar ontstaan, in de begroting opgenomen. Het gaat hierbij om de volgende posten:

	(* f 1.000)	
Pseudo-werknemerspremies	345	V
Stelpost hogere ABP-premies	577	V
Overige apparaatskosten in de loop van het jaar ontstaan	839	V
Totaal	1.761	V

In de oorspronkelijke begroting zijn deze posten begroot op de beleidsdoelstelling Financiering en algemene dekkingsmiddelen. De realisatie op deze posten vindt echter geheel plaats bij de organisatiekosten (kostenverdeelstaat). De hier gepresenteerde voordelen moeten dus worden samengevoegd met de voor- en nadelen op de personele lasten en organisatiekosten.

Pseudo-werknemerspremies vormen een inhouding bij de werknemer die ten gunste komt van de werkgever. Door tussenkomst van de Stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en Onderwijs (USZO) komen de betaalde kosten van wachtgelders vervolgens ten laste van de provincie. In 2000 behoeften nog geen betalingen aan USZO te worden gedaan. Vanaf 2001 komen uitkeringen aan nieuwe wachtgelders en met ingang van 2003 ook die van bestaande gevallen voor rekening van de provincie. Overigens merken wij op dat voor de dekking van wachtgelduitkeringen geen reservering plaatsvindt. In de begroting wordt jaarlijks een budget gereserveerd ter bekostiging van de USZO-kosten.

In 2000 was rekening gehouden met een verhoging van de Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP)-premies. In werkelijkheid zijn de sociale lasten op dit punt f 546.000,-- hoger uitgekomen dan in 1999.

De apparaatskosten in de loop van het jaar ontstaan uit de oorspronkelijke begroting zijn niet specifiek toe te rekenen aan c.q. te vergelijken met een bepaalde kostenpost op de kostenverdeelstaat. Met dit budget is in 2000 geanticipeerd op hogere apparaatskosten die in de loop van het jaar konden ontstaan. Overigens wordt deze post gewoonlijk, direct of in de loop van het jaar als nog, wel specifiek benoemd.

Organisatiekosten/interne producten (f 775.000 N)

De overschrijding van de budgetten voor interne kosten van de organisatie (interne producten) bedroeg f 775.000,--. Naast de vele kleine over- en onderscheidingen op de in totaal 29 interne producten zijn er 3 grotere posten te onderkennen. Dit zijn de overschrijding op het product financiële informatievoorziening, het onderhoud van centrale geautomatiseerde systemen en de kosten van facilitaire zaken.

Eerstgenoemde post ad f 301.000,-- is veroorzaakt door de abusievelijk niet-meebegrote BTW-component op bepaalde posten in het toegekende budget voor vervanging van het financieel systeem.

Voorts zijn de onderhoudslasten met betrekking tot de geautomatiseerde systemen f 268.000,-- hoger dan begroot. Er is een extra mailserver aangeschaft en de kosten van ondersteuning door leveranciers waren hoger dan begroot. Ten slotte zijn de ondernomen pogingen om de vraag naar facilitaire producten zoals restauratieve voorzieningen, drukwerk en bibliothecaire abonnementen te verminderen niet naar verwachting gerealiseerd en spelen prijsontwikkelingen, met name bij de bibliotheek een belangrijke rol. In totaal resulteerde dit in een overschrijding van f 300.000,--.

Activering van apparaatskosten op investeringen (f 154.000,-- N)

Niet alle personele kosten worden als last in de exploitatie meegenomen. De ambtelijke inzet die is gepleegd voor de realisatie van investeringsprojecten (voornamelijk projecten uit het Meerjarenuivoeringsprogramma (MUP) verkeer en vervoer wordt als een component van de investering beschouwd en op de balans als een onderdeel van de waarde van de vaste activa verantwoord. De provincie voert hierin echter een voorzichtig beleid door alleen die personele inzet te activeren die samenhangt met de civiel-technische aspecten van het project. De beleidsmatige inzet rond dergelijke projecten wordt volledig als een exploitatielast verantwoord.

In de begroting was voor f 2.177.000,-- rekening gehouden met de activering van personele lasten. In werkelijkheid is in 2000 f 2.023.000,-- aan personeelslasten geactiveerd. Dit betekent dat f 154.000,-- meer aan personele lasten ten laste van de exploitatie is gekomen dan was begroot. De activering van apparaatskosten was de afgelopen jaren nagenoeg constant. In de navolgende tabel is de activering van apparaatskosten in een meerjarenoverzicht geplaatst.

x f 1.000	1998	1999	2000
Geactiveerde apparaatskosten	2.126	1.983	2.023

Hogere dekking apparaatskosten uit fondsen (f 494.000,-- V)

Een deel van de personele inzet (apparaatskosten) voor beleidsdoelstellingen wordt gedekt door bijdragen van derden of onttrekkingen aan specifieke bestemmingsreserves. Een belangrijke beïnvloeding van het rekeningsaldo is veroorzaakt door een hogere dekking van de apparaatskosten uit de fondsen behorende bij het managementcontract van de Productgroep Wegen en Kanalen.

Afschrijvingen (f 849.000,-- V)

Het totale voordeel op afschrijvingen, van bijna f 850.000,--, wordt globaal door drie oorzaken verklaard. In het statenstuk Afschrijvingen en rentebeleid bij investeringen hebben wij, mede naar aanleiding van opmerkingen van de accountant de afschrijvingssystematiek, aangepast. De in 1999 voor het eerst toegepaste gedragslijn is dat pas na de technische voltooiing en/of ingebruikneming van het object wordt gestart met afschrijvingen. Bij grote projecten is de voltooiing pas jaren na de aanvangsdatum. Bij het opstellen van de begroting wordt, door het ontbreken van een heldere investeringsplanning, er vaak van uitgegaan dat de afronding van projecten in het jaar van beschikbaar stellen van het krediet zal plaatsvinden. Zo worden direct de volledige kapitaallasten geraamd.

Inmiddels bestaat er een groot verschil tussen de beschikbaar gestelde investeringskredieten en de kostenrealisatie daarop. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat een voor enig jaar verstrekt krediet in dat jaar zal worden besteed. In die zin duidt het nog beschikbare saldo op een grote achterstand in de (financiële) voltooiing van investeringsprojecten.

Daarnaast is er een achterstand in het technisch gereedmelden en financieel afwickelen van projecten. Aan het verminderen van het aantal "onderhanden" werken wordt inmiddels veel aandacht besteed. Het aantal (financieel) afgesloten projecten is aanzienlijk hoger dan in 1999 kon worden gemeld. Naar verwachting zal de lijst onderhanden werken ook dit jaar, door een inhaalslag, worden gereduceerd.

Dekking kapitaallasten Fonds infrastructuur (f 896.000,-- N)

De gerealiseerde kapitaallasten ad f 17,6 miljoen zijn f 2,6 miljoen lager dan begroot. Dit voordeel bestaat voor f 849.000,-- uit lagere afschrijvingen en voor f 1.805.000,-- uit lagere toegerekende rente. Voor f 896.000,--, i.c. het deel samenhangende met doelstelling 3.1.1. "reconstructie landwegen", komt dit voordeel niet ten gunste van de algemene middelen maar wordt gestort in het Fonds infrastructuur. Het saldo van deze egaliseringsreserve is bestemd voor de dekking van de kapitaallasten van infrastructurele werken. Door deze extra storting kunnen weer nieuwe investeringen worden uitgevoerd.

Uitkering Provinciefonds (f 1.705.000,-- V)

In het jaar 2000 is de gerealiseerde opbrengst van onze voornaamste inkomstenbron, hoger uitgevallen dan geraamd. Het gaat hierbij om een bedrag van f 1.706.000,--. De oorzaak hiervan is de terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve over het jaar 2000, zoals gemeld in de maartcirculaire 2001. Zoals wij hebben gemeld in de Najaarsnota 2000 hebben wij, in overeenstemming met de meicirculaire, geen rekening gehouden met een terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve. In onderdeel 2.2 van deze Voorjaarsnota gaan wij op de meerjarige consequenties hiervan, voor de begroting 2001 en volgende jaren, nader in.

Opcenten MRB (f 860.000,-- V)

De opbrengst opcenten MRB bedroeg in 2000 f 50.430.000,-- Dit was f 860.000,-- meer dan begroot. De daling in het percentage oninbaarlijdingen tot circa 1%, de sterke groei van 2,8% in het wagenpark en de verschuiving van de samenstelling van het wagenpark naar zwaardere gewichtsklassen vormen hiervoor de verklaring. In paragraaf 2.3 van deze nota treft u onze raming van de opbrengst in 2001 en volgende jaren aan.

Rente op kort uitgezette liquide middelen, opgenomen en uitgezette leningen op lange termijn en dividenden (f 1.380.000,-- V)

Alhoewel in 2000 reeds een bijstelling heeft plaatsgevonden van de verwachte rente-inkomsten wegens uitzetting van (tijdelijk) overtollige liquide middelen is per saldo toch nog een meeropbrengst van f 213.000,-- op deze post gerealiseerd. Op de post Rente wegens opgenomen en uitgezette middelen op lange termijn is, door de beperkte mutatie in het leningenbestand, een kleine afwijking ad f 82.000,-- gerealiseerd.

Over 2000 is een meeropbrengst wegens dividend Essent verantwoord van f 1.229.000,--. In de begroting was rekening gehouden met een bedrag van f 2.902.000,--. Uit de in de jaarrekening 2000 van Essent voorgestelde winstbestemming valt, onder voorbehoud van vaststelling door de aandeelhoudersvergadering, af te leiden dat het dividend voor Drenthe over 2000 f 4.131.000,-- bedraagt. Op deze aandeelhoudersvergadering, die is gepland op 31 mei 2001, zal zekerheid worden verkregen over het uit te keren dividend.

Daarnaast is een kleine meeropbrengst wegens overige dividenden gerealiseerd van f 20.000,-.

Overige baten en lasten op beleidsdoelstellingen (f 26.000,-- N)

De overige verschillen op de 93 beleidsdoelstellingen zijn, afgezien van een tweetal grotere verschillen en een kleiner verschil, beperkt. Enerzijds was sprake van lagere rentetoerekening op het beleidsproduct (re)constructie landwegen en in geringere mate hogere afschrijvingskosten. Dit heeft geleid tot een lagere exploitatiedekking (baten) uit het Fonds infrastructuur. In totaal bedraagt dit f 896.000,-- nadelig. Daartegenover staat echter dat de exploitatielasten bodemsanering f 605.000,-- voordelig waren. Een klein verschil is ontstaan op de doelstelling versterking regionale bedrijfsomgeving. Zo is in de maandelijkse bevoorschotting aan de NV Airport Eelde in de loop van 2000 reeds rekening gehouden met een f 93.000,-- lagere bijdrage dan maximaal was gegarandeerd en begroot. Overigens merken wij op dat in 2000 verrekening heeft plaatsgevonden over de subsidiejaren 1997, 1998 en 1999 voor f 202.000,--. Dit was overigens reeds in de 8e wijziging van de begroting 2000 verwerkt.

Nagekomen (per saldo) baten (f 1.596.000,-- V)

Ieder jaar worden wel baten en lasten ontvangen respectievelijk betaald met betrekking tot voorgaande boekjaren. Soms zijn deze niet voorzien en verwerkt in de jaarcijfers van afgesloten boekjaar. Dergelijke gelden worden, onder vermelding "voorgaand boekjaar", als baten respectievelijk lasten in de exploitatie van het lopende boekjaar verwerkt.

Daarnaast komt het voor dat in enig jaar voorziene nog te ontvangen of te betalen bedragen in volgende boekjaren niet overeenkomstig deze verwachtingen worden afgewikkeld. Ook deze afwikkelingsverschillen worden, onder vermelding "voorgaand boekjaar", als baten respectievelijk lasten in de exploitatie van het lopende boekjaar verwerkt. Dit jaar was er sprake van een relatief groot aantal op de balans opgenomen verplichtingen die reeds waren vervallen dan wel bij nader inzien toch geheel of gedeeltelijk reeds afgewikkeld waren in een voorgaand boekjaar. Onderstaande tabel geeft een overzicht in meerjarenperspectief.

(x f 1.000)	1998	1999	2000
Nagekomen baten en lasten (per saldo baten)	295	92	1.596

2. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

2.1 Algemeen

BTW-compensatiefonds

De invoering van het BTW-compensatiefonds is een jaar uitgesteld. Omdat nog aanzienlijke inspanningen moesten worden verricht in verband hiermee heeft de minister van financiën op 1 februari 2001 besloten om de ingangsdatum uit te stellen tot 1 januari 2003. Zodra de Wet op het BTW-compensatiefonds is vastgesteld, kunnen de noodzakelijke administratieve aanpassingen worden geregeld, kan het (bedrijfseconomische) beleid van de provincie worden aangepast en kunnen de financiële gevolgen in beeld worden gebracht. Deze materie zal u te zijner tijd door middel van een statenstuk worden gepresenteerd.

Euro

Over minder dan een jaar is de chartale euro een feit. De voorbereidingen op de komst van de euro spitsen zich voor de provincie Drenthe toe op de automatiseringstechnische gevolgen, de juridische gevolgen en de gevolgen voor de administratieve organisatie en interne controle. Daarnaast is er aandacht voor de interne en externe communicatieaspecten. De voorbereidingen verlopen voorspoedig. In de correspondentie zijn vanaf 1 april 2001 eventuele bedragen tevens vermeld in euro's. Ook in deze Voorjaarsnota zijn de bedragen, met uitzondering van de bedragen in de analyse van het resultaat 2000, in guldens en in euro's vermeld.

2.2 Provinciefonds

Behoedzaamheidsreserve

Uitgangspunt met betrekking tot de behoedzaamheidsreserve is evenals in vorige nota's dat de jaarlijkse onderuitputting van de rijksbegroting structureel is. Tevens is aangenomen dat de behoedzaamheidsreserve ruim voldoende is om de effecten van de onderuitputting op de rijksbegroting op te vangen. Mede op grond van de terugontvangsten uit de behoedzaamheidsreserve van de afgelopen jaren is in structurele zin rekening gehouden met jaarlijkse terugontvangsten uit deze reserve van 25%. Over het jaar 2000 is een bedrag van f 1.706 miljoen terugontvangen uit de behoedzaamheidsreserve. De terugontvangst is nog verwerkt in de rekening 2000. De doorwerking ervan is verwerkt in de bijgestelde raming voor 2001 en volgende jaren. Vanaf 2001 wordt gerekend met de genoemde jaarlijkse terugontvangst van 25% van het ingehouden bedrag.

Provinciefonds 2001

Het accres voor het jaar 2001 is blijkens de septembercirculaire 2000 3,82%. Als hierop de inhouding uit de behoedzaamheidsreserve in mindering wordt gebracht, rekening houdend met een terugontvangst van 25%, bedraagt het accres gecorrigeerd 3,03%. In de raming van de algemene uitkering uit het Provinciefonds is rekening gehouden met de doorwerking van de terugontvangst uit 2000.

De provincies hebben in 1999 ten onrechte opcenten MRB ontvangen voor vrachtwagens. In verband hiermee is door ons, zoals reeds eerder gemeld op basis van extrapolatie een voorziening gevormd ad *f* 2.267 miljoen ten laste van het resultaat 1999. Inmiddels is een accountantsonderzoek afgerond waaruit gebleken is dat het materieel juist is dat de provincies te veel opcenten hebben ontvangen. Voor Drenthe is berekend dat in totaal *f* 2.512.511,06 zal moeten worden terugbetaald. Afgesproken is met het Ministerie van Financiën dat dit bedrag in vier termijnen in 2001 zal worden verrekend. Over de directe financiële gevolgen hiervan zal nader worden ingegaan bij het onderdeel Opcenten MRB van deze Voorjaarsnota.

Er is echter ook een indirect effect. In de berekening van de algemene uitkering 2001 wordt de opbrengst opcenten MRB van 1999 gebruikt om de aftrek van de belastingcapaciteit van de provincies te bepalen. Nu de opbrengst van de opcenten MRB over 1999 lager wordt, betekent dit dat de aftrek voor de eigen inkomstenmaatstaf bij de berekening van de provinciefondsuitkering 2001 minder moet zijn. Naar verwachting zal het (meerjarige) effect hiervan in de meicirculaire 2001 worden vermeld. In deze nota is op dit effect nog niet vooruitgelopen.

Provinciefonds 2002 en volgende jaren

In de septembercirculaire 2000 wordt melding gemaakt van hogere accressen, gebaseerd op de Miljoenennota 2001. Deze zijn echter nog niet verwerkt in de ramingen van de provinciefondsuitkering voor 2002 en volgende jaren. Aangekondigd wordt dat hierop in de meicirculaire 2001 op teruggekomen wordt, waarbij tevens de besluitvorming van het Rijk in het kader van de Voorjaarsnota 2001 (van het Rijk) wordt betrokken.

Zoals bekend zijn aan de raming van de uitkering uit het Provinciefonds en in het bijzonder de accressen voor de jaren 2002 en volgende jaren vele onzekerheden verbonden, zoals de nacalculatie 2001 en de mate van uitputting van de rijksbegroting en de gevolgen daarvan. De in de septembercirculaire verwachte hoogte van de algemene uitkering voor het jaar 2002 en volgende jaren hebben wij op twee punten aangepast voor het bepalen van de raming voor de provincie Drenthe. Enerzijds hebben wij rekening gehouden met een nettoinhouding van 75% op de behoedzaamheidsreserve; anderzijds hebben wij voor de accresbepaling een middeling toegepast van de accressen in de jaren 2000 tot en met 2004. In de onderstaande tabellen is weergegeven in guldens respectievelijk euro's hoe de uitkering uit het Provinciefonds is samengesteld voor 2001 en volgende jaren.

Provinciefonds 2001 tot en met 2005

<i>Bedragen x f 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Algemene uitkering	113.364	115.634	117.973	120.435	122.864
Integratie-uitkeringen	3.253	1.853	0	0	0
Totaal uitkering Provinciefonds	116.617	117.487	117.973	120.435	122.864

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Algemene uitkering	51.442	52.472	53.534	54.651	55.753
Integratie-uitkeringen	1.476	841	0	0	0
Totaal uitkering Provinciefonds	52.918	53.313	53.534	54.651	55.753

In de navolgende tabellen is weergegeven welke ontwikkelingen zich ten aanzien van het Provinciefonds sinds de Najaarsnota 2000 hebben voorgedaan.

<i>Bedragen x f 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming Najaarsnota 2000	110.149	111.871	113.252	116.578	
Doorwerking terugontvangst behoedzaamheidsreserve	1.706	1.747	1.802	1.903	
Accresverschillen en overige	4.762	3.870	2.919	1.953	
Voorjaarsnota 2001	116.617	117.487	117.973	120.435	122.864

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming Najaarsnota 2000	49.984	50.765	51.391	52.901	
Doorwerking terugontvangst behoedzaamheidsreserve	774	793	818	864	
Accresverschillen en overige	2.161	1.756	1.325	886	
Voorjaarsnota 2001	52.918	53.313	53.534	54.651	55.753

2.3 Opcenten MRB

Voorziening

In het voorgaande is reeds gemeld dat in verband met de in 1999 ten onrechte ontvangen opcenten MRB voor vrachtwagens door Drenthe in 2001 een bedrag van *f* 2.512.511,06/€ 1.140.128,- zal moeten worden terugbetaald. Zoals bekend is op basis van extrapolatie een voorziening gevormd ad *f* 2.267 miljoen ten laste van het resultaat 1999. Uiteraard wordt het terug te betalen bedrag in eerste instantie ten laste van de voorziening gebracht. Voorgesteld wordt het resterende deel, een bedrag van *f* 245.511,06/€ 111.408,- te verrekenen met de (geraamde) opbrengst opcenten MRB 2001. Tevens wordt voorgesteld de voorziening MRB op te heffen; immers het doel waarvoor deze is gevormd is gerealiseerd.

Voorstel 2. Voorziening opcenten MRB

- Het nog te dekken deel van de terug te betalen opcenten MRB 1999, eenmalig een bedrag van *f* 245.511,06/€ 111.408,- in mindering brengen op de begrote opbrengst MRB 2001.
- De voorziening opcenten MRB opheffen.

Verwachte ontwikkelingen in 2001 en volgende jaren

Samenstelling en volume van het wagenpark zijn sinds de stand van de Najaarsnota 2000, die op de situatie per 31 maart 2000 was gebaseerd, gewijzigd. Enerzijds is de groei groter geweest dan geraamd; anderzijds is er wederom een verschuiving geweest naar zwaardere gewichtsklassen. Beide effecten dragen bij aan een hogere raming, ook in structurele zin. De volumegroei bedroeg in 2000 2,8%. Hier ligt volgens ons een duidelijke relatie met de sterke stijging van de verkopen van nieuwe personenauto's in 2000. De eerste indrukken van de verkopen van personenauto's in 2001 zijn dat die beduidend minder zijn dan vorig jaar. Voor ons een reden om niet zonder meer aan te nemen dat de groei in 2001 eveneens van die orde zal zijn. Voor de huidige aangepaste raming is een groei voor 2001 aangenomen van 2%. Of de verschuiving naar zwaardere gewichtsklassen zich ook in 2001 zal voortzetten is moeilijker te voorspellen. Voor de aangepaste raming gaan wij ervan uit dat de verdeling van de personenauto's over de gewichtsklassen constant blijft. Het percentage oninbaarlijdingen is in 2000 gedaald tot iets minder dan 1%. Onzeker is of dit ook in de toekomst zo zal zijn. Wij achten het verantwoord om er in de ramingen van uit te gaan dat 1,5% oninbaar zal zijn.

Voor het meerjarenperspectief is voorspellen uiteraard moeilijker. Ten aanzien van de volumegroei gaan wij daarbij uit van een percentage van 1,5% per jaar.

Verwachte tariefstijging

Het opcententariaf in de provincie Drenthe is conform het hiertoe door u genomen besluit geïndexeerd op basis van het vierjarig gemiddelde van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. Hiermee wordt de koopkracht van dit algemene dekkingsmiddel binnen onze provinciale begroting gewaarborgd. Ten opzichte van de stand in de Najaarsnota 2000 is dit cijfer enigszins gestegen, door een iets hogere (geraamde) inflatie. Volgens het Centraal Economisch Plan 2000, bijlage A4, bedragen deze cijfers:

	1998	1999	2000	2001	Gemiddeld
Stijgingspercentage	2,00	2,20	2,50	3,50	2,55

In de Najaarsnota 2000 is nog uitgegaan van een stijgingspercentage van 2,16. Door de gestegen inflatie zal naar verwachting de tariefontwikkeling iets sneller stijgen dan tot nu toe werd aangenomen. Het opcententariaf per 1 april 2002 wordt uiteraard pas in de Najaarsnota 2001 vastgesteld.

Indien wij het stijgingspercentage van 2,55 toepassen op het meerjarenperspectief, bedraagt het opcententariaf per:

- 1 april 2002: 64,8
- 1 april 2003: 66,5
- 1 april 2004: 68,2

Het maximaal te heffen aantal opcenten bedroeg per 1 april 2001: 80,0.

Ter illustratie van de onbenutte belastingruimte is in de onderstaande tabel het effect van het heffen van 1 opcent extra bovenop de reguliere verhoging per 1 april 2002 uitgedrukt in duizenden guldens, weergegeven:

	2002	2003	2004	2005
Meeropbrengst	598	872	907	944

Rijksbeleid

Ondanks het feit dat de MRB landelijk onder vuur ligt, mede als gevolg van de politiek gewenste variabilisatie, zijn er op dit moment nog geen concrete voornemens voor een wijziging van het rijksbeleid bekend. Mocht de MRB echter op termijn, bijvoorbeeld door de invoering van een kilometerheffing, worden afgeschaft dan betekent dit uiteraard ook het einde van de provinciale opcenten op de MRB.

In IPO-verband wordt door een werkgroep onderzocht op welke wijze de financiële slagkracht van de provincies kan worden versterkt. Deze werkgroep moet onder meer met aanbevelingen komen over de te hanteren strategie bij afschaffing van de MRB en de provinciale opcenten daarop.

Raming opbrengst opcenten MRB

Op grond van de huidige gegevens en genoemde aannames is een raming gemaakt van de verwachte ontwikkeling van de opbrengst opcenten MRB.

In de onderstaande tabellen is de raming voor 2001 en komende jaren in guldens respectievelijk euro's weergegeven.

<i>Bedragen x f 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming na 1e wijziging begroting 2001	51.073	52.699	54.377	56.109	
Raming Voorjaarsnota 2001	51.971	54.283	56.502	58.812	61.206
	898	1.584	2.125	2.703	

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Raming na 1e wijziging begroting 2001	23.176	23.914	24.675	25.461	
Raming Voorjaarsnota 2001	23.583	24.633	25.639	26.688	27.774
	407	719	964	1.227	

2.4. Indexering van personele en niet-personele lasten bij budgetinstellingen

In het najaar van 2000 zijn de budgetsubsidies over 1999 vastgesteld. Eventuele nabetalingen hebben ook in 1999 plaatsgevonden. Met de cijfers van 1999 als basis zijn de budgetsubsidies voor 2000 tot en met 2004 opnieuw berekend. Bij deze berekening is gebruikgemaakt van indices die gewijzigd zijn ten opzichte van de indices die gebruikt zijn bij de berekeningen voor de Najaarsnota 2000. De indices zijn nog steeds gebaseerd op de beschikbare cijfers van het Centraal Planbureau (CPB) voor de loon- en de prijsmutaties van de overheidsconsumptie. Als basis voor de Voorjaarsnota 2001 zijn de cijfers uit de septembercircularie 2000 genomen. De raming van de nominale ontwikkeling in deze circularie wijkt aanzienlijk af van de raming die in de meicircularie 2000 te lezen was. De verschillen zijn dusdanig dat er aanleiding is tot het maken van nieuwe berekeningen voor de jaren 2000 tot en met 2004. Hierin worden naast de effecten van de gewijzigde indices ook enige noodzakelijke technische correcties meegenomen. Nieuw is ook dat voor het Drents Museum en voor het Consulentenschap Natuur- en Milieueducatie (NME) geen afzonderlijke berekeningen meer gemaakt worden, maar dat deze nu in het totaal van de berekeningen meegenomen zijn.

Voor een tussentijdse herberekening voor het jaar 2000 wordt voor de loonmutatie een stijging van 2,9% genomen (dit was 3%); voor de prijsmutatie wordt nu uitgegaan van een stijging van 2,6% (dit was 2,3%). Ten opzichte van het beeld voor 2000 dat reeds geschetst is in de Najaarsnota 2000 valt voor de budgetsubsidies over 2000 in totaal een *extra* verhoging van f 167.255,-/€ 75.897,- te verwachten. De subsidies over 2000 worden op dit moment overigens nog niet aangepast. Dit zal gebeuren bij de vaststelling van de subsidies die naar verwachting in het najaar van 2001 plaatsvindt. Bij de vaststelling van de budgetsubsidies over 2000 zal ook de definitieve index voor 2000 worden vastgesteld op basis van de dan beschikbare cijfers in de meicircularie 2001.

Voor de jaren 2001 en 2002 zijn de aannames voor de loon- en prijsmutaties van de overheidsconsumptie bijgesteld op basis van de actualiteit.

De gecombineerde effecten van de aanpassingen zijn de volgende.

Budgetsubsidies (x f 1.000)	2001	2002	2003	2004
1. Raming Najaarsnota 2000*	24.414	25.088	25.791	26.514
2. Raming Voorjaarsnota 2001	24.923	25.885	26.611	27.356
3. Aanpassing (3=2-1)	509	797	820	842

* Inclusief relevante wijzigingen van de begroting 2001

Budgetsubsidies (x € 1.000)	2001	2002	2003	2004
1. Raming Najaarsnota 2000*	11.079	11.384	11.703	12.032
2. Raming Voorjaarsnota 2001	11.310	11.746	12.076	12.414
3. Aanpassing (3=2-1)	231	362	372	382

* Inclusief relevante wijzigingen van de begroting 2001

In de Najaarsnota 2001 zullen de effecten voor de jaren 2002 tot en met 2005 van de herziening van de toegepaste indices voor die jaren op basis van de meicirculaire 2001 worden verwerkt.

2.5. Personele lasten

2001

In grote lijnen liggen de gevolgen van de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals die voortvloeien uit de CAO, die nog loopt tot en met 31 december van dit jaar, uiteraard vast. Inmiddels hebben wij zicht gekregen op de gevolgen in financieel opzicht van het recht voor werknemers om verlofdagen te kopen respectievelijk te verkopen. Op basis van de CAO 2000-2002 is het mogelijk dat medewerkers maximaal 36 verlofuren aan de werkgever verkopen en maximaal 72 verlofuren kopen. De verwachting is dat per saldo meer verlofuren verkocht zullen worden dan gekocht. Naar inschatting zijn de extra kosten ten laste van de begroting f 50.000,- -/€ 22.689,- per jaar.

2002

In 2002 wordt een eenmalig bedrag van € 200,- bruto uitgekeerd aan personeel dat in december 2001 in provinciale dienst was. Dit effect is meegenomen in de raming voor 2002.

Werkgeverspremies

a. ABP-premies

Met ingang van 1 januari 2001 is de premie OP/NP/IP/FPU 0,75% gedaald. Deze daling is verwerkt in de bijgestelde personeelsraming 2001.

b. Werkloosheidswet (WW)

Op het salaris van de werknemers wordt de pseudo-WW-premie ingehouden. De uitvoering van de WW vindt voor de overheidssector ingaande 2001 bij de USZO plaats. Eventuele nieuwe wachtgelden worden in 2001 door de USZO uitbetaald. Voor bestaande situaties geldt dat dit met ingang van 2003 gebeurt. Een besparing levert dit voor de provincie niet op, aangezien de USZO de rekening bij de provincie neerlegt. De in te houden premie WW op de medewerkers betekent voor de provincie een inkomst. Per 1 januari 2001 is de WW-premie met 1% verlaagd.

c. UFO-premie

Ter uitvoering van de Ziektewet is het Uitvoeringsfonds voor de Overheid ingesteld. Met ingang van 1 januari 2001 wordt daarvoor een UFO-premie van 0,8% geheven.

d. IZR-premie niet-actieven

De bijdrage voor de werkgever van de IZR-premie niet-actieven zal stijgen. Dit komt door een stijging van de premie en door autonome ontwikkelingen (toename van het aantal niet-actieven). Het budget voormalig personeel zal in verband hiermee moeten worden opgehoogd. Voor 2001 bedragen de verwachte extra lasten f 160.000,-/€ 72.605,-.

Voor de jaren 2002 tot en met 2004 zijn de verwachte extra lasten respectievelijk f 240.000,-/€ 108.907,-, f 240.000,-/€ 108.907,- en f 290.000,-/€ 131.596,-.

Reorganisatie Productgroep Wegen en Kanalen (WK)

Wij hebben ingestemd met een plan om te komen tot een reorganisatie van de Productgroep WK met als doel het provinciaal weg- en vaarwegbeheer efficiënter te maken.

Het meest in het oog springende deel van dat plan is de teruggang van het aantal steunpunten van waaruit de provinciale wegen en vaarwegen worden beheerd van negen naar vier. Dat gaat gepaard met een inkrimping van de formatie van de productgroep van 69,7 naar 61,5 fte, via natuurlijk verloop onder het regiem van het Sociaal statuut, zonder dat er gedwongen ontslagen door deze reorganisatie zullen vallen. Een steunpunt is een werkplaats met opslagruimte, zoutloods en diverse sanitaire voorzieningen met een afgerasterd terrein eromheen, waar provinciale kantonniers hun plaats van tewerkstelling hebben. De vier te handhaven steunpunten moeten (beperkt) aangepast worden, terwijl bovendien de vergunningen milieubeheer ervan geactualiseerd moeten worden. Dat laatste blijkt een lastige en tijdrovende zaak. Van de steunpunten die in de toekomst (het streven is met ingang van winter 2001/2002) niet meer nodig zijn voor het weg- en vaarwegbeheer zullen er vier verkocht worden. De netto-opbrengsten daarvan zullen in mindering worden gebracht op de nog "openstaande" boekwaarde van de steunpuntenbouw, waardoor de kapitaallasten daarvan circa f 400.000,-/€ 181.512,- per jaar lager zullen worden. De "invoeringsdatum" hangt nog af van het tijdstip waarop de genoemde, door vier verschillende gemeenten af te geven, milieuvergunningen geactualiseerd zullen zijn.

Formatieve knelpunten

Bij de behandeling van de begroting 2001 zijn prioriteiten gesteld ten aanzien van het oppakken van nieuwe beleidswensen. Daarvoor is in de Najaarsnota 2000 een structureel bedrag beschikbaar gesteld van f 300.000,-. Tevens hebben wij opdracht gegeven een nota op te stellen waarin wordt aangegeven wat de formatieve knelpunten in de organisatie zijn en hoe deze aangepakt kunnen worden. Daarbij is bekeken waar zich (op termijn) mogelijkheden tot formatiereductie voordoen. In het hierover uitgebrachte advies wordt voorgesteld te komen tot een gefaseerde invoer van groei en krimp.

Dit heeft geresulteerd in enerzijds een groei van de organisatie met 17,15 fte's en anderzijds een reductie met 26,2 fte's. De krimp betaalt de groei voor een groot gedeelte. Voor een groot gedeelte, omdat sprake is formatie-uitbreiding met relatief hoger gekwalificeerd werk. Door ook de vrijval in 2002 van kapitaallasten als gevolg van de verkoop van een aantal steunpunten als dekking voor deze operatie te gebruiken (zie onderdeel Reorganisatie Productgroep WK hierboven), zijn de budgettaire gevolgen al in 2002 tenminste budgettair neutraal.

Voorgesteld wordt een eventueel positief resultaat aan te wenden voor het oplossen van eventuele toekomstige knelpunten.

Voor het jaar 2001 resteert een tekort van f 723.250,-/€ 328.197,-. Wij gaan ervan uit dat een deel van dit bedrag uit diverse budgetten binnen de kostenverdeelstaat kan worden gedekt. In de Najaarsnota 2001, wanneer er meer zicht zal zijn op de uitputting van deze budgetten, zullen wij hierop zo nodig terugkomen.

Met de Ondernemingsraad is overeenstemming bereikt over de genoemde formatiemutaties.

In de geactualiseerde cijfers 2001-2005 is de wijziging van de formatie verwerkt.

In onderstaande overzichten zijn in guldens x 1.000, respectievelijk euro's x 1.000 de ontwikkelingen met betrekking tot de personele lasten weergegeven.

Personele lasten

<i>Bedragen in x f 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
LASTEN					
Begroting 2001	59.702	60.718	62.425	63.917	
Apparaatskosten in de loop van het jaar ontstaan	300	300	300	300	
1e wijziging	445	56	118	986	
1e wijziging	-599	-620	-642	-664	
1e wijziging	40	40	40	40	
Raming tot en met de 2e wijziging	59.888	60.494	62.241	64.579	
Actualisatie	60.811	62.551	64.058	65.598	67.343
Mutatie lasten	923	2.057	1.817	1.019	
BATEN					
Begroting 2001	1.467	1.504	1.542	1.575	
Wijzigingen	-140	-145	-150	-152	
Raming tot en met de 2e wijziging	1.327	1.358	1.391	1.422	
Actualisatie ¹	820	1.696	1.735	1.675	1.715
Mutatie baten	-507	338	344	253	
Mutatie lasten minus baten	1.430	1.719	1.473	766	
<u>Oorzaken:</u>					
- groei	723				
- vervallen externe dekking	95	125	125	125	
- hogere salarisstijging		644	703	-46	
- vervallen dekking uit fonds	107	111	114	118	
- eenmalige uitkering 2002		400			
- hogere werkgeversaandeel IZR-premie niet-actieven	160	240	240	290	
- overige oorzaken	345	199	291	279	
Totaal	1.430	1.719	1.473	766	

¹

Vanaf 2002 is dit bedrag inclusief efficiencywinst door invoering Probis (jaarlijks f 500.000,-/-€ 226.890,- in 2002 oplopend tot f 537.685,-/-€ 243.991,- in 2004 en inclusief vrijval van kapitaallasten van jaarlijks f 400.000,-/-€ 181.512,-).

<i>Bedragen in € x 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
LASTEN					
Begroting 2001	27.092	27.553	28.327	29.004	
Apparaatskosten in de loop van het jaar ontstaan	136	136	136	136	
1e wijziging	202	25	54	447	
1e wijziging	-272	-281	-291	-301	
1e wijziging	18	18	18	18	
Raming tot en met de 2e wijziging	27.176	27.451	28.244	29.305	
Actualisatie	27.595	28.384	29.068	29.767	30.559
Mutatie salarissen en sociale lasten	419	934	824	462	
BATEN					
Begroting 2001	666	682	700	715	
Wijzigingen	-64	-66	-68	-69	
Raming tot en met de 2e wijziging	602	616	631	645	
Actualisatie ²	372	770	787	760	778
Mutatie baten	-230	153	156	115	
Mutatie lasten minus baten	649	780	668	348	
<u>Oorzaken:</u>					
- groei	328				
- vervallen externe dekking	43	57	57	57	
- hogere salarisstijging		292	319	-21	
- vervallen dekking uit fonds	49	50	52	54	
- eenmalige uitkering 2002		182			
- hogere werkgeversaandeel IZR-premie niet actieven	73	109	109	132	
- overige oorzaken	157	90	132	127	
Totaal	649	780	668	348	

² Vanaf 2002 is dit bedrag inclusief efficiencywinst door invoering Probis (jaarlijks f 500.000,-/€ 226.890,- in 2002 oplopend tot f 537.685,-/€ 243.991,- in 2004 en inclusief vrijval van kapitaallasten van jaarlijks f 400.000,-/€ 181.512,-).

Gevolgen voor de begroting

In onderstaande overzichten is weergegeven wat de gevolgen zijn, in het bijzonder het beslag op de algemene middelen, van de geactualiseerde personeelsraming. Bedragen in guldens respectievelijk euro's.

<i>Bedragen in f x 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Te dekken bedragen	1.430	1.719	1.473	766	
Budgetten kostenverdeelstaat	723				
Algemene middelen	707	1.719	1.473	766	

<i>Bedragen in € x 1.000</i>	2001	2002	2003	2004	2005
Te dekken bedragen	649	780	668	348	
Budgetten kostenverdeelstaat	328				
Algemene middelen	321	780	668	348	

Voorstel 3. Personele lasten

Instemmen met de in het voorgaande voorgestelde dekking van de actualisatie van de personeelsraming.

2.6. Overzicht financiële ontwikkelingen

De in vorenstaande beschreven ontwikkelingen kunnen in de onderstaande weergegeven tabellen in guldens x 1.000 respectievelijk euro's x 1.000 worden samengevat.

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (<i>f</i> x 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000 ³	1.617	83	177	1.479
1e wijziging begroting 2001	-1.118	-422	-273	-1.600
2e wijziging begroting 2001	-252	16	22	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		735	768	804
Algemene uitkering	6.468	5.617	4.721	3.856
Opcenten MRB	898	1.584	2.125	2.703
Personele lasten	-707	-1.719	-1.473	-766
Indexering budgetinstellingen	-509	-797	-820	-843
Totaal	6.397	5.097	5.248	5.633

³ Voor 2001 inclusief onvoorzien

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (€ x 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000 ³	734	38	80	671
1e wijziging begroting 2001	-507	-191	-124	-726
2e wijziging begroting 2001	-114	7	10	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		334	349	365
Algemene uitkering	2.935	2.549	2.142	1.750
Opcenten MRB	407	719	964	1.227
Personele lasten	-321	-780	-668	-348
Indexering budgetinstellingen	-231	-362	-372	-382
Totaal	2.903	2.313	2.381	2.556

2.7. Uitgangspunten voor de begroting

Bij de opstelling van de begroting worden de volgende uitgangspunten c.q. aannames gehanteerd:

	2001	2002	2003	2004	2005
<i>Ontwikkeling prijzen</i>					
Prijsmutatie materiële consumptie ⁴	4,5	3,5	2,0	2,0	2,0
<i>Motorrijtuigenbelasting</i>					
Opcenten tarief ⁵	63,2	64,8	66,5	68,2	69,9
Oninbaar als % opbrengst	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Groei grondslag (in %)	2,0	1,5	1,5	1,5	1,5
<i>Provinciefonds:</i>					
Accres ⁶	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
<i>Renten</i>					
Lange rente	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Korte rente	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Voorstel 4. Vaststellen uitgangspunten begroting 2002 (cursief gedrukte waarden worden in de Najaarsnota definitief vastgesteld)

Bij de opstelling van de begroting 2001 de uitgangspunten c.q. aannames hanteren, zoals in vorenstaande tabel vermeld.

⁴ Voor 2001 is de consumentenprijsindex 2001 volgens de CBS-gegevens per 9 maart 2001 als uitgangspunt genomen. Voor 2002 is ingeschat dat dit percentage nog steeds hoger zal zijn dan het lage niveau van eind jaren negentig als gevolg van doorwerking van de hoge inflatie in 2001 en van de invoering van de euro in 2002. Voorshands wordt vanaf 2003 uitgegaan van een terugkeer naar een structureel laag inflatieniveau.

⁵ De tarieven zijn steeds ingaande 1 april en gebaseerd op de aannames zoals eerder in deze nota geformuleerd.

⁶ *Septembercirculaire 2000 en maartcirculaire 2001, na correctie en aftrek van de behoedzaamheidsreserve en rekening houdend met 25% terugontvangst uit de behoedzaamheidsreserve.*

3. FINANCIËLE EFFECTEN

3.1 Begrotingswijzigingen 2001/preprioriteiten 2002

In het navolgende wordt een aantal zaken genoemd, waartoe u reeds hebt besloten.

a. Reorganisatie ambtelijke adviesstructuur IPO en formatieve versterking IPO-secretariaat

In uw vergadering van 18 april 2001 stemde u in met de voorstellen van het IPO om de ambtelijke adviesstructuur te reorganiseren en het IPO-secretariaat formatief te versterken. In hetzelfde statenstuk is aangegeven dat de hieraan verbonden kosten voor 2001 *f* 68.185,--/€ 30.941,-- bedragen en de structurele lasten *f* 86.000,--/€ 39.025,--.

b. Noodhulp Molukken via WMD

In uw vergadering van 14 maart 2001 stelde u aan de WMD een bedrag van *f* 55.000,--/€ 24.958,-- beschikbaar voor de aanschaf van twee waterauto's ten behoeve van de Molukken.

3.2 Totaaloverzicht

De effecten uit het voorafgaande zijn in guldens respectievelijk euro's samengevat in onderstaand overzicht.

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x <i>f</i> 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000 ³	1.617	83	177	1.479
1e wijziging begroting 2001	-1.118	-422	-273	-1.600
2e wijziging begroting 2001	-252	16	22	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		735	768	804
Algemene uitkering	6.468	5.617	4.721	3.856
Opcenten MRB	898	1.584	2.125	2.703
Personele lasten	-707	-1.719	-1.473	-766
Indexering budgetinstellingen	-509	-797	-820	-843
Reorganisatie en formatie-uitbreiding IPO	-68	-86	-88	-89
Noodhulp Molukken via WMD	-55			
Totaal	6.274	5.011	5.160	5.544

³ 2001 inclusief onvoorzien

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Najaarsnota 2000, inclusief onvoorzien ³	734	38	80	671
1e wijziging begroting 2001	-507	-191	-124	-726
2e wijziging begroting 2001	-114	7	10	
Effecten structureel maken rekeningresultaat 2000		334	349	365
Algemene uitkering	2.935	2.549	2.142	1.750
Opcenten MRB	407	719	964	1.227
Personele lasten	-321	-780	-668	-348
Indexering budgetinstellingen	-231	-362	-372	-382
Reorganisatie en formatie-uitbreiding IPO	-31	-39	-40	-40
Noodhulp Molukken via WMD	-25			
Totaal	2.847	2.274	2.342	2.516

4. VOORSTELLEN

4.1 Algemeen

In het vorige hoofdstuk is de begrotingsruimte in meerjarenperspectief weergegeven. Dit beeld zal nog worden genuanceerd in de Najaarsnota 2001. Conform de met u afgestemde gedragslijn betreffende de begroting en de rekeningcyclus zullen wij in de Najaarsnota met voorstellen komen voor nieuw beleid en/of intensiveringen. In deze nota beperken wij ons tot enkele voorstellen die naar ons oordeel urgent zijn.

De in het kader van de Contourennota CWZ geschetste ontwikkelingen dienen volgens ons budgettair neutraal dienen te verlopen.

Ten slotte doen wij u nog enkele andere voorstellen.

a. Eenmalige compensatie subsidies niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies

Door het meerjarig bevriezen van de subsidies aan niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies aan overige instellingen is de facto een achterstand ontstaan. In het kader van deze Voorjaarsnota stellen wij u voor een eenmalige compensatie toe te passen van 50% van de subsidiebedragen. Over de vraag of wij ook de aanbeveling zullen honoreren tot het structureel indexeren van de subsidiebedragen hebben wij op dit moment nog geen standpunt ingenomen. De indexering zal vorm krijgen in de Najaarsnota 2001.

Onderstaand zijn de voorgestelde subsidieverhogingen schematisch weergegeven in guldens, respectievelijk euro's.

Enmalige compensatie subsidies niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies in 2001

Doelstelling	Bedragen in begroting 2001				Compen- satie (in f)	Compe ns atie (in €)
	2001	2002	2003	2004		
Verkeersveiligheid						
Stichting Verkeerstechniek	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
District Drenthe van 3VO	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
Totaal	10.000	10.000	10.000	10.000	5.000	2.268
Natuur- en milieueducatie						
District Drenthe Instituut voor Natuurbeschermingseducatie	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Totaal	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340

Natuur						
stichting Noorderbreedte	11.000	11.000	11.000	11.000	5.500	2.496
District Drenthe Instituut voor Natuurbeschermingseducatie	2.000	2.000	2.000	2.000	1.000	454
Werkgroep Florakartering Drenthe	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost- Nederland	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Werkgroep Avifauna Drenthe	2.500	2.500	2.500	2.500	1.250	567
Dassenwerkgroep Drenthe	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Kerkuilenwerkgroep Drenthe	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Werkgroep Amfibieën en Reptielen	1.500	1.500	1.500	1.500	750	340
Totaal	23.000	23.000	23.000	23.000	11.500	5.217
Verbetering toeristische voorzieningen						
Bijdrage aan Stichting Drentse Rijwielvierdaagse	25.000	25.000	25.000	25.000	12.500	5.672
Subsidie Recreatieschappen Drenthe	1.000	1.000	1.000	1.000	500	227
Instandhouden schaapskudden	75.000	75.000	75.000	75.000	37.500	17.017
Totaal	101.000	101.000	101.000	101.000	50.500	22.916
Landbouwbeleid						
Landbouwtentoonstellingen	2.000	2.000	2.000	2.000	1.000	454
Totaal	2.000	2.000	2.000	2.000	1.000	454
Sport						
District Drenthe Nederlandse Bond voor Aangepast Sporten	55.000	55.000	55.000	55.000	27.500	12.479
Totaal	55.000	55.000	55.000	55.000	27.500	12.479
Culturele infrastructuur						
Subsidie Federatie Drentse Musea en Oudheidkamer	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork	15.000	15.000	15.000	15.000	7.500	3.403
Stichting Schone Kunsten rond 1900	21.500	21.500	21.500	21.500	10.750	4.878
Bond Heemschut	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
Molenstichting Drenthe	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
Totaal	51.500	51.500	51.500	51.500	25.750	11.683

Culturele participatie						
Stichting SAMO Drenthe	26.700	26.700	26.700	26.700	13.350	6.058
Drents Senioren Orkest	8.050	8.050	8.050	8.050	4.025	1.826
Stichting Volksdans Drenthe	7.556	7.556	7.556	7.556	3.778	1.714
Drentse oratoriumverenigingen	10.500	10.500	10.500	10.500	5.250	2.382
Vrouwentoneel Erica	3.000	3.000	3.000	3.000	1.500	681
Drents Jeugd Orkest	5.000	5.000	5.000	5.000	2.500	1.134
Drents Centrum voor Amateurlkunst	3.611	3.611	3.611	3.611	1.806	819
Provinciaal Harmonie Orkest Drenthe	7.000	7.000	7.000	7.000	3.500	1.588
Stichting Samenwerking Korenorganisaties Drenthe	23.475	23.475	23.475	23.475	11.738	5.326
Drents Symfonie Orkest	18.900	18.900	18.900	18.900	9.450	4.288
Drents Kamoroor	5.700	5.700	5.700	5.700	2.850	1.293
Totaal	119.492	119.492	119.492	119.492	59.746	27.109
Cultureel erfgoed						
Stichting Uitgave Oeze Volk	38.875	38.875	38.875	38.875	19.438	8.820

Doelstelling	2001	2002	2003	2004		
Drentse Volksalmanak	13.000	13.000	13.000	13.000	6.500	2.950
Stichting ROET	6.000	6.000	6.000	6.000	3.000	1.361
Subsidie Drentse Historische Vereniging	4.000	4.000	4.000	4.000	2.000	908
Totaal	61.875	61.875	61.875	61.875	30.938	14.039
Vrijwilligerswerk, diversiteit en sociale ontwikkeling						
Stichting Festival Vrouwenfilms te Assen	17.000	17.000	17.000	17.000	8.500	3.857
Stichting Gered Gereedschap	10.000	10.000	10.000	10.000	5.000	2.269
NIVON	2.282	2.282	2.282	2.282	1.141	518
Regionale Groep Wereldwinkels Groningen/Drenthe	2.500	2.500	2.500	2.500	1.250	567
Commissie Vrouwen Wereldwijd van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen	4.200	4.200	4.200	4.200	2.100	953
Jongerenraad Drenthe	10.000	10.000	10.000	10.000	5.000	2.269
Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen	2.122	2.122	2.122	2.122	1.061	481
Totaal	48.104	48.104	48.104	48.104	24.052	10.914
Minderhedenbeleid						
Provinciaal Anti Discriminatie Bureau	60.000	60.000	60.000	60.000	30.000	13.613
Totaal	60.000	60.000	60.000	60.000	30.000	13.613
Maatschappelijke dienstverlening						
Stichting Welzijn Doven Drenthe	16.000	16.000	16.000	16.000	8.000	3.630
Vereniging Orpheus	4.400	4.400	4.400	4.400	2.200	998
Afdeling Groningen/Drenthe, Nederlandse Vereniging COC	6.450	6.450	6.450	6.450	3.225	1.463
Drentse Werkgroep Ouders van Homoseksuele Kinderen	3.000	3.000	3.000	3.000	1.500	681
Totaal	29.850	29.850	29.850	29.850	14.925	6.772
Ouderenzorg						
Katholieke Bond van Ouderen, District Drenthe	2.000	2.000	2.000	2.000	1.000	454
Algemene bond voor Ouderen	18.000	18.000	18.000	18.000	9.000	4.084
Protestants Christelijke Ouderen Bond Gewest Drenthe	6.900	6.900	6.900	6.900	3.450	1.566
Totaal	26.900	26.900	26.900	26.900	13.450	6.104

Stedelijke vernieuwing						
Provinciale Vrouwen Advies Commissie voor de Woningbouw	5.200	5.200	5.200	5.200	2.600	1.180
Totaal	5.200	5.200	5.200	5.200	2.600	1.180
Totaal te compenseren	595.421	595.421	595.421	595.421	297.711	135.088

b SOS-Telefonische Hulpdiensten

Voor Drenthe zijn twee Telefonische Hulpdiensten (THD's) actief. Zuidwest-Drenthe behoort tot het werkgebied van de THD Oost-Nederland. In de rest van Drenthe is de THD Groningen/Drenthe het aanspreekpunt. De provincies Overijssel (THD Oost-Nederland) en Groningen (THD Groningen/Drenthe) zijn de hoofdsubsidiënten. De provincie Groningen betaalt f 0,35/€ 0,16, de provincie Overijssel f 0,57/€ 0,26 en de provincie Drenthe f 0,16/€ 0,07 per inwoner.

De laatste jaren is het aantal telefoongesprekken sterk gestegen, terwijl de zwaarte daarvan is toegenomen. Bovendien is het verloop onder vrijwilligers groter geworden. Dit alles leidt tot meer training en begeleiding en dus tot hogere kosten. Binnen de begroting van de THD's is dit niet meer op te vangen. De vergoeding aan vrijwilligers zit al onder een aanvaardbaar niveau. Bij de subsidiërende provincie is daarom voor 2001 en volgende jaren een aanvraag ingediend voor meer subsidie. Alle betrokken provincies hebben de bereidheid om de THD's dusdanig te subsidiëren dat zij hun werkzaamheden goed kunnen uitvoeren.

Omdat Drenthe verreweg het minste per inwoner bijdraagt aan de subsidiëring, hebben de provincies Overijssel en Groningen, de provincie Drenthe dringend verzocht de bijdragen per inwoner aanzienlijk te verhogen.

Optrekken van de bijdrage van f 0,35/€ 0,16) per inwoner (niveau Groningen) kost f 90.000,-/€ 40.840,-. Daarvan zou, naar rato van het aantal telefoonaansluitingen, 70% bestemd zijn voor de THD Groningen/Drenthe en 30% voor de THD Oost-Nederland.

Voorgesteld wordt de subsidie voor de THD's in 2001 incidenteel te verhogen met een bedrag van f 90.000,-/€ 40.840,- en voor de volgende jaren aan te merken als preprioriteit.

c. Regionaal Patiënten-/Consumenten Platform (RPCP)

Ten behoeve van de professionalisering van het RPCP en het vormgeven aan nieuwe beleidsontwikkeling zijn er structureel extra middelen nodig. Deze zullen worden verkregen uit de, ten gevolge van herijking van beleid, te verwachten ombuigingen in taken en efficiëncywinst per 2003.

Echter, voor de kortere termijn wordt het RPCP reeds geconfronteerd met extra kosten ten gevolge van de uitvoering van de dagelijkse praktijk. De extra kosten liggen in de personele en organisatorische sfeer.

Voor 2001 bedragen de extra kosten voor personeel door de landelijke afgesproken harmonisatie van de CAO's f 80.000,-/€ 36.302,- en voor het professionaliseren van de organisatie (aanpassing telefooninstallatie, verhuiskosten, kosten voor automatisering en deskundigheidsbevordering eenmalig f 100.000,-/€ 45.378,-).

Wij verzoeken u voor 2001 incidenteel het budget voor de RPCP te verhogen met *f* 180.000,-- /€ 81.680,--. Dekking van dit bedrag kan grotendeels gevonden worden binnen de begroting en de herijking van de CWZ, waardoor slechts voor dit jaar incidenteel *f* 28.000,--/€ 12.706,-- nodig is. Voor volgende jaren kunnen de structurele lasten volledig uit de vrijval als genoemd onder punt d. worden gedekt.

d. Drentse Stichting Zorg (DSZ) (voorheen: Drentse Stichting Zwakzinnigenzorg)

Voor de uitvoering van haar taken ontvangt deze stichting momenteel een subsidie van totaal *f* 165.078,--, bestaande uit een vast bedrag van *f* 126.000,-- voor regionale samenwerking (= indicatiestelling zorgregistratie en zorgtoewijzing) en een bedrag van *f* 39.078,-- ten behoeve van personele en niet-personele lasten (dus geïndexeerd).

Door verandering in het rijksbeleid vindt er op korte termijn een wijziging plaats in de kernactiviteiten van deze stichting. De taken inzake de regionale samenwerking zijn per 1 april met terugwerkende kracht tot 1 januari 2001 overgedragen aan het landelijk centrum indicatiestelling gehandicapten. Hiermee valt een bedrag vrij van *f* 126.000,--/€ 57.176,--. Mede omdat de provincie de taken in het kader van de regiovisie weer in "eigen huis" wil laten uitvoeren, komt de bestaansreden van een aparte stichting van aanbieders van gehandicaptenzorg ter discussie te staan. In overleg is besloten deze taken op termijn te beëindigen. Per saldo gaat het hier om een bedrag van *f* 39.000 per jaar. Met de DSZ is afgesproken dat zij tot en met april deze taken voor ons blijven uitvoeren. $1/3 \times f 39.000,-- = f 13.000,--$ is het bedrag dat de DSZ nog nodig heeft voor haar activiteiten. Resteert een bedrag van *f* 26.000,--/€ 11.798,--.

Voor 2001 komt daarmee een bedrag vrij van *f* 26.000,--+ *f* 126.000,-- = *f* 152.000,--/€ 68.975,--. Wij stellen u voor dit bedrag ten gunste te brengen van de ruimte 2001.

e. Belangenbehartiging in Brussel

De geraamde bijdrage in de kosten van behartiging van de provinciale belangen in Brussel ad *f* 65.000,--/€ 29.496,-- is reeds enige jaren te laag gebleken. Voorgesteld wordt de raming hiervoor voor het jaar 2001 te verhogen met *f* 7.000,--/€ 3.176,-- en voor de jaren daarna te indexeren.

f. Financiële bijdrage Toerdata Noord 2001-2004

In de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit van 19 februari 2001 werd het belang onderschreven van een continuering van het project Toerdata Noord voor de periode 2001-2004. Tevens werd ingestemd met ons voorstel de kosten daarvan (*f* 23.050,--/€ 10.460,-- voor 2001 ten laste te brengen van het Economisch structuurfonds en voor de jaren daarna aan te merken als een preprioriteit.

g. Verhoging budget onderzoek door derden.

In de begroting voor het jaar 2001 is deze post opgenomen voor een bedrag van *f* 54.000,--/€ 24.504,--. Er is naar ons oordeel een aantal dringende zaken waarvoor de inzet van externe deskundigheid gewenst is.

Het gaat hierbij met name om het volgende:

- evaluatie van de groene instellingen (Milieufederatie, Consulentenschap NME en Landschapsbeheer Drenthe);
- vorming van een intercultureel instituut uit de huidige provinciale steunfuncties Instituut Maluki di Drenthe (IMD), SSA, FORSA en het Anti Discriminatie Bureau;
- vorming van een onafhankelijk onderzoeksbureau.

Wij stellen u voor in verband met deze relatief omvangrijke onderzoeken het budget onderzoek door derden incidenteel in 2001 te verhogen met f 350.000,-/€ 158.823,-.

h Vorming Netwerk Openbare Bibliotheken Drenthe

Dit voorstel betreft de vorming van een provinciaal netwerk van openbare bibliotheken door het samengaan van de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBc) en de openbare bibliotheek Emmen, op grond van een overeenkomst van dienstverlening. Hierdoor ontstaat een sterk bibliotheeknetwerk dat draait in tien van de twaalf gemeenten, met ruimte voor vernieuwing en kwaliteitsverbetering. Om in één netwerk te werken is een eenmalige investering in het nieuwe netwerk nodig. Dit betreft de integratie van systemen, collecties, logistiek en personeel. De vorming Netwerk Openbare Bibliotheken Drenthe zien wij als een zeer belangrijke ontwikkeling, gezien de door ons zeer gewenste aansluiting van PBc en openbare bibliotheek Emmen. Verder is de vorming van een dekkend netwerk openbarebibliotheekwerk een beleidsvoornemen in Nota kunst en cultuur.

Formele overgang van personeel openbare bibliotheek Emmen naar PBc staat gepland per juli 2001. Verder uitstel is zeer onwenselijk. Afhankelijk van besluitvorming door de provincie moet de overeenkomst PBc-openbare bibliotheek Emmen worden aangepast en wel of niet personeel worden ontslagen. Het is daarom voor een goede voortgang van het complexe aansluitingsproces tevens urgent dat in het kader van de Voorjaarsnota 2001 een uitspraak over dit voorstel wordt gedaan.

Wij stellen u voor in verband met de vorming van een netwerk openbare bibliotheken een eenmalig bedrag beschikbaar te stellen van f 395.000,-/€ 179.243,-.

i. Instellen Festivalfonds

In het provinciaal Bestuursprogramma is het belang aangegeven van festivals en evenementen omdat deze een belangrijke provinciale uitstraling en een promotionele waarde hebben voor Drenthe. Aangezien de beschikbare incidentele middelen volstrekt ontoereikend zijn en bovendien slechts voor enkele achtereenvolgende jaren incidenteel subsidie kan worden verstrekt, wordt gepleit voor het instellen van een Festivalfonds ter stimulering en ondersteuning van deze evenementen en festivals. Doel van het fonds is:

- professionalisering, institutionalisering en verbetering van de bestaande festivalinitiatieven (zoals Bevrijdingsfestival, Full-Colourfestival, Zomertrek, Poppenspelfestival, Taaltheaternacht en de Kunstbende Drenthe);
- stimuleren en ondersteunen van kansrijke initiatieven;
- stimuleren en ondersteunen van samenwerkingsprojecten die gericht zijn op de verbreding van het aanbod, het bereiken van nieuwe publieksgroepen, fondsenwerving etc.
- het doorleiden van provinciale initiatieven naar rijkssubsidie.

De Stichting Kunst en Cultuur Drenthe zal vanuit een provinciaal festivalbureau ondersteuning verlenen aan de verschillende festivalinitiatieven met betrekking tot programmering en promotie. Rol van de provincie is die van regisseur gericht op sturing, bundeling en kwaliteitsverbetering.

Er zijn reeds diverse verzoeken bij ons ingediend, deels in verband met reeds in voorbereiding zijnde festivals. Wij stellen u voor een Festivalfonds in te stellen en hierin eenmalig f 450.000,-- /€ 204.201,-- te storten. Op deze wijze kunnen voor de periode van drie jaar de genoemde doelen worden bereikt.

j. Dotatie Fonds investeringen verkeer en vervoer tot en met 2010

De Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) en Bestuur, Financiën en Economie (BFE) hebben in de gezamenlijke vergadering van 11 september 2000 in principe ingestemd met de benodigde investeringsruimte voor de Sector Verkeer en Vervoer van f 148 miljoen tot 2010. Voor de eerste storting van f 1,5 miljoen in 2002 en 2003 en een jaarlijkse storting van f 2,5 miljoen vanaf 2004 in een in te stellen Fonds investeringen verkeer en vervoer hebt u besloten met de vaststelling van de begroting 2001. Tevens hebben de statencommissies ermee ingestemd dat in de Voorjaarsnota 2001 aan wordt gegeven waaruit de resterende benodigde dekking zal bestaan.

De benodigde investeringsruimte voor het eigen aandeel van de provincie Drenthe in het Kompas-programma is herbevestigd in de landsdelige uitwerking van het Nationaal verkeers- en vervoersplan (NVVP) en het Kompas voor het Noorden (Bereikbaarheidsprofiel Noord-Nederland) dat recentelijk, op haar verzoek, is aangeboden aan de minister van verkeer en waterstaat (VW). Dit bereikbaarheidsprofiel is vastgesteld door het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (DB-SNN) en is geaccordeerd door de Interprovinciale Statencommissie (Ipsc) op 20 februari 2001.

k. Risico-inventarisatie externe veiligheid

Wij achten het van belang provinciebreed inventarisatie te maken van de risicovolle activiteiten die in Drenthe plaatsvinden. Onderscheid kan daarbij worden gemaakt tussen stationaire objecten (opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen zowel bij objecten waar de gemeenten als de provincie het bevoegd gezag is) en niet-stationaire objecten (vervoer gevaarlijke stoffen en risico's, waaronder overstromingen etc.) Deze inventarisatie willen wij presenteren op een zogenaamde risicokaart van de provincie Drenthe. Met behulp hiervan kunnen eventueel maatregelen worden genomen. Ten behoeve van het inhuren van externe expertise stellen wij u voor eenmalig een bedrag van f 150.000,--/€ 68.067,-- beschikbaar te stellen.

l. Intensivering gebiedsgericht beleid Hunzeproject

In het gebiedenbeleid van de provincie hebt u het Hunzeproject als prioritair aangemerkt. Op dit moment is een drietal projecten uitvoeringsgereed. Deze projecten verdienen naar onze mening een hoge prioriteit. Wij stellen u voor een bedrag van f 390.000,--/

€ 585.376,-- beschikbaar te stellen voor het vormen van een bestemmingsreserve (fonds) waarmee deze projecten worden uitgevoerd. Het betreft de volgende projecten en bedragen:
Dorpen 2000 anno (f 150.000,--)

Aanleg fietspad langs de Annermond (f 60.000,--)

Stimuleren bouw/renovatie dorpshuizen (f 180.000,--)

De gevraagde middelen hebben betrekking op de periode 2001 tot eind 2002.

m. Ondersteuning bestuurders dorpshuizen en speeltuinwerk

Vooruitlopend op uitvoering en financiering vanuit Kompas voor het Noorden is door de provincie (welzijnskrediet CW) de eerste fase van dit project gericht op de ondersteuning van de vrijwillige besturen voorgefinancierd (het betreft de periode 1 mei 2000 tot 1 mei 2001). Het project sluit goed aan bij maatregel 3.2 van het programma Landelijk gebied van het Kompas voor het Noorden. Echter, financiering vanuit de Kompas-middelen is niet mogelijk. Voor dit

project betreft het namelijk een "*lege maatregel*" (*wel vastgesteld, maar geen financiering*). Ook aan de criteria van andere financieringsbronnen voldoet het project niet.

Het project sluit qua inhoud en werkwijze verder goed aan bij de prioriteiten van het nieuwe CWZ-beleid. Wij stellen in het kader van deze Voorjaarsnota voor om voor de periode 1 mei 2001 tot en met 31 december 2002 f 416.400,-/€ 188.954,- aan het project bij te dragen.

De resultaten van het eerste jaar van het project zijn zeer bevredigend. Zo is een overzicht gemaakt van alle dorpshuis- en speeltuinbesturen, hun concrete behoefte aan ondersteuning en van het gemeentelijk beleid. Daarnaast is er een begin gemaakt met het opzetten van netwerken (besturen, gemeenten en relevante noordelijke organisaties) en is op verschillende manieren concrete ondersteuning aan de besturen gegeven. Deze ondersteuning is door de vrijwilligers zeer op prijs gesteld. Het project wordt uitgevoerd door de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD) en de NUSO.

n. Argonaut-project; aanpakken onderwijsachterstanden

Recente onderzoeken hebben uitgewezen dat er in Drenthe (en ook in de provincies Groningen en Fryslân sprake is van forse onderwijsachterstanden in het basisonderwijs ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De achterstanden laten zich vertalen in een beduidend lagere instroom in hogere vormen van voortgezet onderwijs (HAVO en VWO) en daardoor in een afwijkende deelname van jongeren aan HBO en universitair onderwijs. Een en ander betekent dat het onderwijs in Drenthe c.q. het Noorden onvoldoende hoger opgeleiden aflevert om Kompas-doelstellingen, zoals het aantrekken/genereren van schone, technologisch hoogwaardige bedrijvigheid, te realiseren. Teneinde het scholingsniveau van jongeren te verhogen is door Onderwijs Voorrang Drenthe (OVV), de Schooladvies- en Begeleidingsdienst Drenthe (SABD) en de PABO's van de Hogeschool Drenthe een blauwdruk voor een project opgesteld dat gericht is op verbetering van het instructiegedrag van leerkrachten in het basisonderwijs. Hoofddoel van het in verband hiermee uit te voeren

Argonaut-project is versterking van het instructiegedrag of de instructievaardigheid van leerkrachten in het onderwijs, met als onderliggend doel het verbeteren van leerprestaties. Indicatoren waarmee de resultaten van het project kunnen worden gemeten, zijn de taal- en rekenprestaties van kinderen in het basisonderwijs, zoals blijkend uit de CITO-toetsscores. (Onder meer) voor het in beeld brengen van deze resultaten is Drenthe-breed een gemeentelijke onderwijsmonitor in ontwikkeling. Wij stellen u voor incidenteel f 465.000,-/€ 211.008,- beschikbaar te stellen als bijdrage in het Argonaut-project. De kosten van de voorbereidingsfase komen ten laste van het Consortium De Argonaut. In de uitvoeringsfase komen de kosten voor 50% ten laste van de provincie en voor 50% ten laste van de scholen voor basisonderwijs.

o. Encyclopedie van Drenthe ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan provinciaal bestuur van Drenthe

Wij stellen u voor om ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan van het provinciaal bestuur van Drenthe een encyclopedie van Drenthe te laten maken. Het naslagwerk zou 5.000 trefwoorden moeten bevatten waarin onderwerpen worden beschreven die voor Drenthe van maatschappelijke betekenis zijn of zijn geweest, en die vooral cultuurhistorisch van aard zijn. Een belangrijke plaats zal ingeruimd zijn voor de topografie en geschiedenis van Drenthe in de meest brede zin. Daarbij moet gedacht worden aan politiek, geestelijk leven, economie, sociale zorg, sport, kunsten, rechtspraak, volkscultuur stedenbouw, landschap, waterstaat en archeologie. De encyclopedie zal zowel op papier als in digitale vorm verschijnen.

De opdracht om de encyclopedie te maken wordt verstrekt aan het Erfgoedhuis Drenthe (provinciaal historicus). Het Erfgoedhuis zoekt een geschikte uitgever bij het project.

Het doel van het project is cultuurhistorische informatie over Drenthe op de kaart zetten in de vorm van een naslagwerk. Doelgroepen zijn particulieren, journalistiek onderwijs, bestuur en ambtenarij. De encyclopedie is waardevol voor een zeer groot deel van de inwoners van Drenthe. De encyclopedie heeft een blijvende betekenis voor cultuur in Drenthe en Drenthe-promotie. Voor het nieuwe Erfgoedhuis Drenthe als uitvoerder van provinciaal beleid is het maken van de encyclopedie een uitgelezen mogelijkheid zich te profileren. Vanwege het brede karakter van de encyclopedie is er betrokkenheid met vele geledingen in de Drentse samenleving. Via sponsoring wordt het bedrijfsleven betrokken. Gevraagde middelen: f 310.000,--/€ 140.672,--. Cofinanciers voor een bedrag van f 306.320,--: Erfgoedhuis Drenthe, Drents Archief en particulieren. Sponsors: f 250.000,-- voor het vervaardigen van een digitale versie, voor beeld- en geluidsrechten en andere bijkomende kosten.

Voorstel 5

In verband met de hiervoor genoemde voorstellen a, b, c, d, e, g, h, i en k tot en met o de begroting 2001 te wijzigen en de genoemde voorstellen b, e, f, en j aan te merken als preprioriteit voor de begroting 2002. Gevolgen in financiële zin:

in f	2001	2002	2003	2004	2005
a. Niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies	297.711				
b. THD's	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
c. RPCP	180.000				
d. DSZ	-152.000				
e. Belangenbehartiging in Brussel	7.000	9.200	11.400	13.700	16.000
f. Financiële bijdrage Toerdata Noord 2001-2004		23.050	23.050	23.050	23.050
g. Verhoging budget onderzoek door derden	350.000				
h. Vorming Netwerk Openbare Bibliotheken Drenthe	395.000				
i. Instellen Festivalfonds	450.000				
j. Dotatie Fonds verkeer en vervoer		5.800.000	5.800.000	5.800.000	5.800.000
k. Risico-inventarisatie externe veiligheid	150.000				
l. Intensivering gebiedsgericht beleid Hunzeproject	390.000				
m. Ondersteuning bestuurders dorps huizen en speeltuinwerk	416.400				
n. Argonaut-project; aanpakken onderwijsachterstanden	465.000				
o. Encyclopedie van Drenthe	310.000				
Totaal	3.349.111	5.922.250	5.924.450	5.926.750	5.929.050

in €	2001	2002	2003	2004	2005
a. Niet-geïndexeerde CWZ-instellingen en waarderingssubsidies	135.095				
b. THD's	40.840	40.840	40.840	40.840	40.840
c. RPCP	81.680				
d. DSZ	-68.975				
e. Belangenbehartiging in Brussel	3.176	4.175	5.173	6.217	7.260
f. Financiële bijdrage Toerdata Noord 2001-2004	0	10.460	10.460	10.460	10.460
g. Verhoging budget onderzoek door derden	158.823				
h. Vorming netwerk openbare bibliotheken Drenthe	179.243				
i. Instellen Festivalfonds	204.201				
j. Dotatie Fonds verkeer en vervoer	0	2.631.925	2.631.925	2.631.925	2.631.925
k. Risico-inventarisatie externe veiligheid	68.067				
l. Intensivering gebiedsgericht beleid Hunzeproject	176.974				
m. Ondersteuning bestuurders dorps huizen en speeltuinwerk	188.954				
n. Argonaut-project; aanpakken onderwijsachterstanden	211.008				
o. Encyclopedie van Drenthe	140.672				
Totaal	1.519.760	2.687.400	2.688.398	2.689.442	2.690.486

Samengevat leiden vorengenoemde afwegingen tot onderstaand bestemmingsvoorstel, weergegeven in guldens respectievelijk in euro's:

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x f 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Voorjaarsnota 2001	6.274	5.011	5.160	5.544
Voorstellen	-3.349	-5.922	-5.924	-5.927
Resteert	2.925	-912	-764	-382

Voorjaarsnota 2001, afwijkingen (x € 1.000)	2001	2002	2003	2004
Ruimte Voorjaarsnota 2001	2.847	2.274	2.342	2.516
Voorstellen	-1.520	-2.687	-2.688	-2.689
Resteert	1.327	-414	-347	-174

De hiervoor geschetste resterende ruimte na voorstellen in het kader van deze Voorjaarsnota is inclusief de structurele (positieve) effecten van de voorgestelde bestemming van het rekeningresultaat.

Incidenteel bedraagt de resterende ruimte inclusief onvoorzien in 2001 f 2,9 miljoen/ € 1,3 miljoen. Structureel is echter de resterende ruimte voor de jaren 2002 tot en met 2004 negatief. Daarbij dient tevens in aanmerking te worden genomen dat het streefbedrag voor de jaarlijkse storting in het Fonds flexibel beleid niet wordt gehaald (blijft vooralsnog f 4 miljoen). Verder zijn (onvermijdbare) voorstellen/intensiveringen voor nieuw beleid in het kader van de begroting 2002 nog niet ten laste van de ruimte gebracht.

Tot dusverre kon de provinciale cofinanciering veelal met eenmalige middelen worden gedekt. Als gevolg van het Europese en rijksbeleid is er een sterk toegenomen druk op de provincies ontstaan om *structureel* hogere bedragen te cofinancieren. Het moge duidelijk zijn dat met name het structurele karakter daarvan, gelet op het vorenstaande, voor de provincie Drenthe een probleem oplevert.

Wij zullen u evenwel een sluitende begroting 2002 presenteren. Door het structurele resterende tekort van deze Voorjaarsnota spreekt het voor zich dat wij in het kader van de Najaarsnota met voorstellen zullen komen om het structurele perspectief te verbeteren, hetgeen mede ten koste zal gaan van de incidentele ruimte.

4.2 Fonds flexibel beleid

Bij de vaststelling van de Najaarsnota 2000 is de structurele storting in het Fonds flexibel beleid vastgesteld op f 4,0 miljoen/€ 1,8 miljoen. Per 1 juni 2001 bedraagt het saldo van het fonds, exclusief de storting van f 4,0 miljoen/€ 1,8 miljoen voor het jaar 2001, f 13.158.000,-/€ 5.970.840,-. Bij de vaststelling van dit bedrag is ervan uitgegaan dat de tot nu toe ten laste van het fonds beschikbaar gestelde bedragen volledig zullen worden uitgegeven.

Wij stellen u het volgende voor:

Voorstel 6. Fonds flexibel beleid 2001

Een bedrag van *f* 4,0 miljoen/€ 1,8 miljoen beschikbaar stellen voor het doen van voorstellen in 2001 ten laste van het Fonds flexibel beleid.

In het kader van deze Voorjaarsnota het beschikbare bedrag als volgt bestemmen:

- Natuurleiding Bargerveen-Gietwaterplas Klazienaveen	<i>f</i>	156.000	(€ 70.790)
- Verbetering kwaliteit toeristische marktsector Noord-Nederland	-	147.400	(- 66.887)
- Drents informatie- en steunpunt biologische landbouw De Wenning	-	282.250	(- 128.079)
- DrentsGoed streekproducten	-	123.666	(- 56.117)
- DrentsGoed/toerisme; concepting en ketenvorming Drents landleven/DrentsGoed	-	225.000	(- 102.101)
Totaal eerste tranche flexibel beleid 2001	<i>f</i>	<u>934.316</u>	<u>(€ 423.974)</u>

Het resterende bedrag van bedrag van *f* 3.065.884,--/€ 1.391.147,-- beschikbaar stellen voor de tweede tranche flexibel beleid 2001.

Voor een nadere toelichting op de voorgestelde projecten verwijzen wij u naar de afzonderlijke statenstukken die u hiervoor ontvangt.